

УДК 303.1

Ковальська Є.В., асистент кафедри методології та методів соціологічних досліджень факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, просп. Глушкова, 4-д, Київ, 03680, Україна, e-mail: e.sokolovskaja@gmail.com

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНДЕКСУ СТАТУСНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ УОРНЕРА

З метою подальшого використання та валідації індексу статусної характеристики Уорнера для вимірювання соціального статусу особи в емпіричному соціологічному дослідженні проаналізовано методологічні засади даного чотирьохфакторного індексу. Наведено висновки В. Уорнера щодо стратифікації суспільства. Показано оригінальну методику визначення положення індивіда у суспільстві – оцінка приналежності. Окремо розглянуто висновки процедури валідації індексу статусної характеристики, здійсненої О. Дунканом та Г. Фаутсом. Зроблено висновок, що індекс Уорнера повинен пройти процедуру модернізації та валідації.

Ключові слова: соціальний статус, соціальна структура, індекс статусної характеристики.

Питання вимірювання соціального статусу особи в емпіричному соціологічному дослідженні в Україні уже розглядалось у попередніх статтях [1–2]. Виявлено, що у сучасних дослідженнях соціальної структури українського суспільства використовуються переважно суб'єктивні методи дослідження [3–6]. Для досягнення більш достовірного результату щодо класової структури суспільства суб'єктивні методи дослідження повинні використовуватись у доповненні до результатів досліджень з використанням об'єктивних методів вимірювання соціального статусу [7].

У минулому нами було розглянуто основні методики об'єктивного вимірювання соціального статусу – індекси з композитними змінними: індекс статусної характеристики Уорнера (Index of Status Characteristics або ISC), соціоекономічна статусна оцінка та індекс соціальної позиції Холлінгсхіда [1–2]. Проведено огляд особливостей цих інструментів, порівняння та апробацію. В результаті дійшли висновку, що з усіх представлених індексів індекс статусної характеристики Уорнера має найширший пізнавальний потенціал, оскільки не тільки враховує найбільшу кількість характеристик, важливий показник характеристики нерухомості респондента, але й розраховується за допомогою формули, що враховує індивідуальну вагу кожного компонента. Ця вага була визначена у ході ґрунтового дослідження, проведеного В. Уорнером [8]. Підготовчим етапом у проведенні процедури валідації індексу статусної характеристики Уорнера є огляд еволюції даного методу, його методологічних засад та процедур валідації, які були попередньо проведені у зарубіжних дослідженнях [9–11].

Аналіз особливостей створення та валідації індексу статусної характеристики Уорнера у США є актуальним, оскільки дозволить валідизувати цей індекс для вимірювання соціального статусу в Україні.

Фундаментальне дослідження, результатом якого став індекс статусної характеристики Уорнера знайшло своє відображення у праці В. Уорнера [8]. Антропологічний метод, яким користувався автор і його колеги та який в подальшому був трансформований

© Ковальська Є.В., 2017

ваний у чіткий інструмент вимірювання положення індивіда у соціальній структурі, набув широкої популярності з середини ХХ ст. Як наслідок, розроблений індекс піддався критиці, великій кількості перевірок надійності та валідності, зокрема, у працях О. Дункана, Г. Фаутса, Г. Ізона, П. Крауфорда, П. Хатта тощо [9–11].

Проблемою є відсутність валідизованих об'єктивних методик вимірювання соціального статусу в українських дослідженнях стратифікації. З огляду на це, **мета статті** – проаналізувати та систематизувати інформацію щодо методологічних засад індексу статусної характеристики Уорнера та попередніх процедур валідизації.

Завданнями дослідження є:

- проаналізувати методологічні засади створення та розрахунку індексу статусної характеристики Уорнера;
- описати результати процедур валідизації індексу статусної характеристики Уорнера в минулому.

В основі розробки індексу статусної характеристики Уорнера лежить масштабне дослідження соціальної структури невеликого американського міста, що проводилось у 1930–1940-х роках ХХ ст. та яке відображено у багатотомній роботі “Янки-Сіті”. Перш ніж розпочати роботу над аналізом конкретних характеристик індивіда, що впливають на його місце у соціальній ієрархії, В. Уорнер висунув ряд гіпотез щодо значного впливу економічних характеристик: рівень доходів і рід занять. Проте перші інтерв'ю підтвердили, що існують додаткові характеристики, які впливають на місце особи у соціальній ієрархії. Так, деякі лікарі могли опинитися на різних рівнях ієрархії. Крім того, нижче могли опинитися спеціалісти вищого рівня. Аналогічною була ситуація із священниками, банкірами, головами корпорацій (усі вони мали різний соціальний статус) та схожою – з рівнем багатства (воно не гарантувало високої статусної позиції). Дослідниками зроблено висновок, що існують додаткові фактори впливу на соціальний статус особи.

Для виявлення додаткових факторів, що впливають на соціальний статус особи, досліджено особливості поведінки та цінностей – стилю життя. Отже, якщо освіта людини, її професія, добробут, дохід, сім'я, близькі друзі, клуби та товариства, в яких вона перебувала, а також її манери, мова та поведінка у суспільстві були відомі, то жителі міста з легкістю точно визначали її статус. Якщо ж було відомо тільки те, з якої родини, компанії або товариства індивід, то, на думку більшості респондентів, він належав до тієї самої соціальної позиції, що і його оточення. Проте такий результат для формування конкретного інструментарію вимірювання соціального статусу є нечітким, оскільки ці фактори не можуть бути застосовані для локальних досліджень конкретних спільнот. За відсутності даних про манери, поведінку на людях тощо визначення соціального статусу може бути зведено до належності індивіда до певного товариства. При подальшому дослідженні така належність до товариства була конкретизована: виявлено закономірність у виокремленні додаткової статусної характеристики – належності до певного географічного сусідства.

У своїх дослідженнях В. Уорнер доходить висновку, що існує 6 соціальних класів: вищий-вищий, нижчий вищий, вищий середній, нижчий середній, вищий нижчий,

нижчий-нижчий. У всіх двоскладових словах та словосполученнях перше слово позначає страту (прошарок), а друге – клас, до якого даний прошарок належить. До такого висновку він доходить спочатку завдяки ролі фактора походження (родоводу): залежно від впливовості родини, з якої походить індивід, часу її проживання в одній спільноті, рівнів доходу протягом декількох поколінь, тобто відсутності різкої соціальної мобільності в межах одного покоління, особа може бути віднесена до вищого або нижчого підкласу у межах свого класу. Пізніше на користь 6-ланкової системи почали свідчити й інші фактори: належність до певних організацій і району проживання.

Розглянемо докладніше класову схему, запропоновану В. Уорнером [8]:

1. Вищий-вищий клас – так звані “старі сім’ї”. Вони склалися з процвітаючих бізнесменів і тих, кого називали професіоналами. Проживали вони в привілейованих частинах міста.

2. Нижчий вищий клас за рівнем матеріального добробуту не поступався вищому-вищому класу, але до нього не належали “старі сім’ї”.

3. Вищий середній клас – власники та професіонали, які володіли меншим матеріальним достатком, порівняно з вихідцями з двох верхніх класів, але вони брали активну участь у громадському житті міста та проживали в упорядкованих районах.

4. Нижчий середній клас становили нижчі службовці та кваліфіковані робітники.

5. Вищий нижчий клас – малокваліфіковані робітники, які працюють на місцевих фабриках і живуть у відносному достатку.

6. Нижчий-нижчий клас становили ті, кого звично називати “соціальним дном”. Це мешканці підвалів, горищ, нетрів та інших малоприсаєдбаних для життя місць. Вони постійно відчували комплекс неповноцінності внаслідок безпросвітної бідності та постійних принижень.

Отже, було вироблено чіткий інструмент визначення соціального статусу особи. Він отримав назву оцінка приналежності або EP (Evaluated Participation) та являє собою метод дослідження класової приналежності. Він містить такі елементи:

1. Шкала відповідності угодам (Rating by Matched Agreements): а) визначення думки групи інформаторів відповідно до номерів і назв класів, визнаних у суспільстві; б) надання класового статусу реальній особі в рамках цього суспільства.

2. Шкала за символічним розташуванням (Rating by Symbolic Placement). У цьому методі індивіду надається класова позиція за символічними оцінками, зробленими щодо них інформаторами: а) структурно-родинні, соціальні або групові судження; б) регіональні або зональні судження; в) особливі характеристики, зневажливі фрази або фрази панегіристів.

3. Шкала за статусною репутацією (Rating by Status Reputation) – приписує статус відповідно до доброслави репутації індивіда в уяві інформаторів, що залежить від привабливості діяльності або володіння певними рисами, які визначають класову приналежність.

4. Шкала порівняння (Rating by Comparison) – індивіди розподіляються за допомогою суджень інформаторів, що є за своїм класовим статусом вищими, рівними або нижчими відносно певної особи, статус якої уже визначений.

5. Шкала простого віднесення до класу (Rating by Simple Assignment to a Class) – класова позиція визначається простим судженням інформатора щодо класової позиції.

6. Шкала інституціональної приналежності (Rating by Institutional Membership) – класова позиція приписується інформантом за допомогою характеристики приналежності індивіда до певних груп, церков або асоціацій.

Згодом названі компоненти були трансформовані у мультикритеріальний індекс статусної характеристики Уорнера. Цей індекс розроблено внаслідок того, що використання оцінки приналежності не є раціональним у масштабному соціологічному дослідженні, оскільки потребує значних людських, фінансових і часових ресурсів.

Таблиця 1

Шкала роду занять і джерела доходу

Рід занять		Джерело доходу	
Категорія	Бал	Категорія	Бал
Професіонал високого класу або власник великих підприємств	1	Успадкований статок	1
Професіонал або власник середнього бізнесу	2	Зароблений статок	2
Офісний працівник (клерк)	3	Відсотки від вкладів, гонорари	3
Кваліфікований робітник	4	Заробітна плата помісячна	4
Власник дрібного бізнесу	5	Заробітна плата погодинна	5
Малоосвічений робітник	6	Приватна допомога (на утриманні у приватної особи)	6
Некваліфікований робітник	7	Соціальна допомога від держави	7

Джерело: складено автором за: Warner W. Social class in America: A Manual of Procedure for the Measurement of Social Status, Gloucester, Mass., P. Smith, 1957.

Таблиця 2

Тип помешкання та район проживання

Стан помешкання		Район проживання	
Категорія	Бал	Категорія	Бал
Прекрасний	1	Дуже престижний (історичний центр, приватні будинки у місті)	1
Дуже хороший	2	Престижний (центральні райони, приватні будинки у передмісті)	2
Хороший	3	Вище за середній: усі райони, але будинки та прилегла територія в хорошому стані	3
Середній	4	Середній: житлові райони, будинки в нормальному стані без явних недоліків	4
Задовільний	5	Нижче за середній: віддалені райони	5
Поганий	6	Низький рівень престижу: статус району наближається до нетрів	6
Дуже поганий	7	Дуже низький: нетрі	7

Джерело: складено автором за: Warner W. Social class in America: A Manual of Procedure for the Measurement of Social Status, Gloucester, Mass., P. Smith, 1957.

Вимірювання соціального статусу через індекс статусної характеристики Уорнера відбувається за допомогою чотирьох соціоекономічних факторів, які зважуються у такій послідовності (показник відносної ваги значень подано в дужках): рід занять, джерело доходу, стан помешкання, район проживання. Кожен з показників має свою вагу, залежно від ступеня важливості певного критерію у визначенні соціального статусу індивіда.

Індекс статусної характеристики Уорнера (ISC) обчислюють за формулою:

$$ISC = (\text{показник "рід занять"}) \cdot 4 + (\text{показник "джерело доходу"}) \cdot 3 + (\text{показник "стан помешкання"}) \cdot 3 + (\text{показник "район проживання"}) \cdot 2. \quad (1)$$

Відповідно до результатів обчислення В. Уорнер пропонує систему стратифікації (табл. 3).

Таблиця 3

Класифікаційна система за індексом статусної характеристики Уорнера

Клас	Проміжок показника
Вищий-вищий	12–17
Нижчий вищий	18–24
Вищий середній	25–37
Нижчий середній	38–50
Вищий нижчий	51–62
Нижчий-нижчий	63–84

Джерело: складено автором за: Warner W. Social class in America: A Manual of Procedure for the Measurement of Social Status, Gloucester, Mass., P. Smith, 1957.

Валідність індексу статусної характеристики Уорнера. Відповідно до дослідження валідності процедури оцінки приналежності та індексу статусної характеристики Уорнера на даних вибірки міста Джонесвілл, проведеного О. Дунканом та Г. Фаутсом [9], нульовий порядок коефіцієнтів кореляції між усіма ланками оцінки приналежності ранжується від 0.78 до 0.91, а в індексі статусної характеристики Уорнера досягає 0.97. З огляду на те, що такий високий рівень навряд чи може збільшитися, постає завдання спрощення індексу статусної характеристики Уорнера. Це було досягнуто завдяки процесу зважування окремих показників індексу статусної характеристики Уорнера порівняно із значенням відповідних їм у оцінці приналежності, що були знайдені у рівнянні множинної регресії. Показники були усунуті поки не було досягнуто оптимального співвідношення між простотою та прогностичною силою. Результатом цих дій став індекс, до якого належали: рід занять, джерело доходу, тип будинку, район проживання. Рівень множинної кореляції цих показників та оцінки приналежності досягали 0.972.

Не ясно, чому досі простіший метод не був використаний, оскільки при використанні трьох характеристик, за умови відмови від характеристики джерела доходу або району проживання, рівень множинної кореляції становить – відповідно, 0.964 та 0.966, що не помітно нижче коефіцієнта для індексу з чотирма елементами. Крім того, рід занять окремо має коефіцієнт кореляції нульового порядку з оцінкою приналежності на рівні 0.91. З точки зору наукової прагматичності, використання в ін-

дексі характеристики роду занять робить індекс стратифікації досить точним для більшості практичних цілей. Якщо ж для дослідника важливо підвищити рівень коефіцієнта від 0.91 до, скажімо, 0.95, то все ще можливо вивести індекс з отриманих даних, який досягне цього рівня та може бути використаний для кросс-культурного дослідження.

До складу чотирифакторного індексу статусної характеристики Уорнера належать два компоненти, значення яких може бути генералізовано: рід занять та джерело доходу. Щодо джерела доходу, то цей критерій поширюється на усе американське суспільство, багато посилань можна знайти у дослідженнях, які були зроблені раніше [9]. Результати досліджень у цій сфері свідчать про величезний рівень узгодженості престижу залежно від показника роду занять, незалежно від регіону або розміру спільноти. Інші два компоненти індексу статусної характеристики Уорнера (район проживання та стан помешкання) виражені термінами локальної спільноти, що може знижувати їх порівняльний потенціал у кросс-культурних дослідженнях.

О. Дункан та Г. Фаутс зазначають, що основні принципи вартості оренди та орендних еквівалентів є стабільними й надійними індексами для характеристик якості помешкання та сусідства (мікрорайону). Підтвердженням цієї тези є рівень кореляції між індексом (на основі роду занять, джерела доходу та орендної ціни) з оцінкою приналежності на рівні 0.95. Така заміна показників району проживання та стану помешкання на показник вартості оренди може допомогти при універсалізації індексу та застосуванні його у порівняльних дослідженнях великих суспільних груп. Проте вартість оренди також не є універсальною характеристикою. Вона, як і характеристика "район проживання", потребує локалізації експертами на місцях.

Результати масштабного дослідження Уорнера відкривають перед нами більші можливості у сфері дослідження стратифікації, як у локальному суспільстві, так і у масових національних дослідженнях. У результаті перевірки валідності індексу статусної характеристики Уорнера було виявлено, що шкала престижу роду занять у поєднанні з характеристиками ренти (район проживання та стан помешкання) є адекватною заміною працезатратного та матеріально дорожчого підходу репутаційного дослідження стратифікації. В той час як позиції класу існують в місцевому співтоваристві, вони є локальними виразами детермінант у масовому суспільстві. Водночас це не передбачає, що диференціація класів базується тільки на економічному рівні. Професійна шкала на основі престижу дозволяє розглянути нерівність не тільки з точки зору фінансової винагороди. Щодо отриманих кореляцій ми повинні зробити висновок: наскільки втрачається точність аналізу при використанні спрощеного методу аналізу індексу статусної характеристики Уорнера порівняно з оригінальною оцінкою приналежності. З огляду на отримані та зазначені рівні кореляцій, індекс статусної характеристики Уорнера може бути використаний в аналізі структури як локальних спільнот, так і масових досліджень суспільства за умови проходження процедури адаптації.

Можливість подальших досліджень на базі індексу статусної характеристики Уорнера. Індекс статусної характеристики Уорнера хоча і був поширеним в середині ХХ ст. в Америці, нині майже не використовується. Це пов'язано з локальним

характером індексу. Індекс статусної характеристики Уорнера може бути умовно розділений на два об'єктивні (“джерело доходу” та “рід занять”) і два суб'єктивні (“район проживання” та “стан помешкання”) фактори, які стосуються категорії “престиж”. Два останні фактори мають локальний характер і потребують від дослідника роботи з експертами на місцях, які наповнювали б задані категорії престижності індикаторами району проживання у конкретному населеному пункті. Через таку ресурсомістку методологію індекс поступово втратив свою популярність і на даний момент дослідник, який має за мету звернутися до ідей В. Уорнера, стикається з іншою проблемою – невідповідність методу сучасним реаліям, тобто застарілість інструментарію.

З проблеми застарілості інструментарію постає завдання модифікації індексу та подальшої валідації в умовах сучасного емпіричного дослідження стратифікації українського суспільства, а також розробки локальних індикаторів для категорій “район проживання” та “стан помешкання”. Для досягнення цього першого етапу пропонується провести опитування експертів у сфері дослідження стратифікації українського суспільства та валідації інструментарію.

Висновки. Проаналізувавши методологічне підґрунтя індексу статусної характеристики Уорнера та антропологічний метод, на якому він базується, можемо зробити висновок, що даний індекс має достатні теоретичні та методологічні засади. Оцінивши рівні кореляції між оцінкою приналежності або оцінки приналежності та індексом статусної характеристики Уорнера приходимо до висновку, що цей індекс може використовуватись як окремий та повноцінний метод оцінки місця індивіда у системі соціальної стратифікації. Для впровадження індексу статусної характеристики Уорнера в умовах емпіричного соціологічного дослідження в Україні цей індекс потребує проходження процедури модернізації та валідації. Модернізація індексу обґрунтована його невідповідністю сучасним реаліям, оскільки оригінальній методиці понад 70 років. Подальша валідація дозволить перевірити надійність та якість інструментарію.

Використання індексу в подальшому дає широкі пізнавальні можливості у дослідженні стратифікації українського суспільства, оскільки поєднує у собі об'єктивні та суб'єктивні оцінки характеристики через категорію “престиж”, яка в індексі статусної характеристики Уорнера розкривається через характеристику нерухомості респондента.

Список використаних джерел

1. Соколовська Є.В., Сидоров М.В.-С. Використання індексів з композитними змінними для визначення соціального статусу громадян України. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2013. № 18. С. 101–113.
2. Соколовська Є.В., Сидоров М.В.-С. Використання композитних змінних для вимірювання соціального статусу. *Соціологічні студії*. 2013. № 2. С. 76–83.
3. Симончук О. Динаміка соціально-класової структури у пострадянській Україні. *Українське суспільство. Двадцять років незалежності. Соціологічний моніторинг. Т. 1. Аналітичні матеріали*. Київ: Інститут соціології НАН України, 2011. С. 68–83.
4. Симончук Е.В. Классовая структура Украины в сравнительной и временной перспективах. *Социологический альманах*. Минск: Беларуская навука, 2014. Вып. 5. С. 155–167.

5. Симончук О.В. Класові позиції та класові ідентичності: аналіз взаємозв'язку. *Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки*. 2014. Т. 161. С. 46–55.
6. Домаранская А., Макеев С., Патракова А. Дифференциация и стратификация населения Украины по восприятию ситуации неравенства. *Социология: теория, методы, маркетинг*. 2010. № 4. С. 85–100.
7. Ковальська Є.В., Новосьолова О., Суванова А., Старостіна Ю. Вимірювання соціального статусу особи за допомогою суб'єктивного методу визначення соціального статусу. *Соціологічні студії*. 2016. № 1. С. 51–62.
8. Warner W. *Social class in America: A Manual of Procedure for the Measurement of Social Status*, Gloucester, Mass. P. Smith, 1957.
9. Pfautz H., Duncan O. A Critical Evaluation of Warner's Work in Community. *American Sociological Review*. 1950. Vol. 15. No. 2 (Apr.). P. 205–215.
10. Eason G., Crawford P. *The Measurement of Socio-Economic Status: A Technical Note*. Toronto Board of Education (Ontario). Research Dept. 1969. P. 33.
11. Hatt P. Stratification in the Mass Society. *American Sociological Review*. Vol. 15. No. 2 (Apr., 1950). P. 216–222.

Отримано 30.08.17 та оновлено 07.09.17

References

1. Sokolovska, Y., Sidorov, M.V.-S. (2013). Use of indices with composite variables to determine the social status of Ukrainian citizens. *Aktualni problemy sotsiologii, psykholohii, pedahohiky [Actual problems of sociology, psychology, pedagogy]*, 18, 101–113 [in Ukrainian]
2. Sokolovska, Y., Sidorov, M.V.-S. (2013). The use of composite variables for measuring social status. *Sotsiologichni studii [Sociological Studies]*, 2, 76–83 [in Ukrainian]
3. Simonchuk, O. (2011). Dynamics of social-class structure in post-Soviet Ukraine. In V. Voronin, M. Shulga (Eds.), *Ukrainian society. Twenty years of independence. Sociological monitoring. Vol. 1. Analytical materials* (pp. 68–83). Kyiv: Institute of Sociology of the National Academy of Sciences of Ukraine, [in Ukrainian]
4. Simonchuk, E. (2014). Class structure of Ukraine in comparative and temporal perspectives. *Sotsiologicheskii al'manakh [Sociological Almanac]*, 5, 155–167 [in Russian]
5. Simonchuk, O. (2014). Class positions and class identities: an analysis of the relationship. *Naukovi zapysky NaUKMA. Sotsiologichni nauky [Scientific Notes of NaUKMA. Sociological sciences]*, 161, 46–55 [in Ukrainian]
6. Domaranskaya, A., Makeev, S., Patrakova, A. (2010). Differentiation and stratification of the population of Ukraine in perception of the situation of inequality. *Sotsiologiya: teoriya, metody, marketing [Sociology: theory, methods, marketing]*, 4, 85–100 [in Russian]
7. Kovalska, Y., Novoselova, O., Suvanova, A., Starostina, Y. (2016). Measurement of the social status of a person with the help of a subjective method of determining the social status. *Sotsiologichni studii [Sociological Studies]*, 1, 51–62 [in Ukrainian]
8. Warner, W. (1957). *Social class in America: A Manual of Procedure for the Measurement of Social Status*, Gloucester, Mass., P. Smith [in English]
9. Pfautz, H., Duncan, O. (1950, April). A Critical Evaluation of Warner's Work in Community. *American Sociological Review*, 15, 2, 205–215 [in English]
10. Eason, G., Crawford, P. (1969). *The Measurement of Socio-Economic Status: A Technical Note*. Toronto Board of Education (Ontario). Research Dept. [in English]
11. Hatt, P. (1950, April). Stratification in the Mass Society. *American Sociological Review*, 15, 2, 216–222 [in English]

Received on 30.08.17 and updated on 07.09.17

Ковальська Є.В., ассистент кафедры методологии и методов социологических исследований факультета социологии Киевского национального университета имени Тараса Шевченко, просп. Глушкова, 4-д, Киев, 03680, Украина, e-mail: e.sokolovskaja@gmail.com

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИНДЕКСА СТАТУСНОЙ ХАРАКТЕРИСТИКИ УОРНЕРА

С целью дальнейшего использования и валидации индекса статусной характеристики Уорнера для измерения социального статуса человека в эмпирическом социологическом исследовании проанализированы методологические основы данного четырехфакторного индекса. Представлены выводы У. Уорнера по стратификации общества. Освещена оригинальная методика определения положения индивида в обществе – оценка принадлежности. Отдельно рассмотрены выводы процедуры валидации индекса статусной характеристики, реализованной А. Дунканом и Г. Фаутсом. Сделан вывод, что индекс Уорнера должен пройти процедуру модернизации и валидации.

Ключевые слова: социальный статус, социальная структура, индекс статусной характеристики.

Kovalska Ye.V., assistant, Department of Methodology and Methods of Sociological Studies, Faculty of Sociology, Kyiv National Taras Shevchenko University, 4-d, Glushkov Str., Kyiv, 03680, Ukraine, e-mail: e.sokolovskaja@gmail.com

METHODOLOGICAL ORIGINS OF THE WARNER STATUS INDEX

With the purpose of further use and validation of the Warner status index for measuring the social status of a person in an empirical sociological study, the methodological foundations of this four-factor index are analyzed. Turning to the original study of W. Warner, his conclusions are given regarding the stratification of society with the consideration of the class scheme proposed by W. Warner. An original technique for determining the position of an individual in society is shown – Evaluated Participation with a step-by-step description of its conduct. It is noted that the use of Evaluated Participation is not rational in a large-scale sociological study, so over time it was transformed into Warner status index. The article examines in detail the structure of the Warner status index, the calculation of each indicator, its components, the correspondence of the scoring, the weight of the indicators, the formula for calculating the Warner's status index and the classification system, according to the scores received. The conclusions of the validation procedure for the index of status characteristics, carried out by A. Duncan and G. Fouts, are considered separately. In particular, the correlation coefficients between the elements of the original technique (the membership score) and the Warner status index, which indicated the possibility of simplifying the Warner status index, were found. The indicators were eliminated until an optimal ratio between simplicity and prognostic strength was achieved. Because of the problem of local orientation of the two factors of the Warner status index (the area of residence, the state of the premises), A. Duncan and G. Fouts proposed to use the cost of rent instead. After all, the basic principles of the cost of rent and rental equivalents are stable and reliable indices for the characteristics of the quality of the area. In support of this thesis, the level of correlation between the index using the level of rent and the index of the status characteristic of W. Warner is given. The problems of using the Warner status index in the modern study of social stratification was analyzed. It was concluded that Warner status index should undergo the procedure of modernization and validation.

Keywords: social status, social structure, Warner status index.